

CZAPECZKA (14) sb f

Pierwsze a pochylone, e jasne, końcowe a jasne.

sg N czâpeczka (7). ◇ G czâpeczki (2). ◇ A czâpeczkę(2). ◇ I czâpeczką (2). ◇ L czâpecce (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

*Dem. od „czapka” ‘nakrycie głowy’; pileolus Mącz, Calep, Cn; pileolum Mymer¹, Mącz; mitellum, vitta Mącz; galericulus Calep; galericulum Cn (14) : Mymer¹ [31²]; Potym koronny Podkomorzy/ Arcybiskupowi koronę podał/ którą on [...] ná odkrytą głowę Krolewfką/ z czerwoną hátłafową czâpeczką wdział *BielKron* 329v; Vitta, Czepiec/ siatka ná głowę álbo mycká/ czâpeczká. *Mącz* 500b, 225a, 299d; Galericulus – Czâpeczka, bieretek. *Calep* 446a, 805b.*

*Zwrot: »czâpeczkę włożyć« (1): Tâkże y Sokoł y kâždy pthak/ gdy gi nadobnie vgłâszcześnie/ foremna iákâ czâpeczkę nań włożyłz/ iuż zá tobâ lata od ftawku do fthawku/ iuż krâży/ biega/ szuka czymciby fie przyśłużył *RejZwierc* 97.*

[Zestawienie: »bodatna [= spełniająca życzenia] czâpeczka«: wpadł on bieret pod łoże/ y tráfił ná onę Bodatną czâpeczkę/ o ktorey tám nikt nie baczył. *HistFort* N3.]

*Wyrażenie przyimkowe: »w czâpecce« (1): A widzisz w. m. pânice Lupá/ iż ci ftarzy [...] chcâ to pokâzâć/ iż nie lâ ftarzy/ y dla tego więc owo fârbuiâ łobie brode/ ábo w czâpecce chodzâ/ áby siwiznę zákryli *GórnDworz* K2v.*

*Hipokor. (4): To árkâbuzik porwie ná fcieńie/ to fiekiereczkę/ to czâpeczkę/ to pioreczko *RejZwierc* 89v, 15, 113.*

*Wyrażenie: »czâpeczka na głowie nie przybita« [o człowieku stale się kłaniającym] (1): A ponętâ nie infza ieft/ iedno chytrość/ twarzyczká y mowká łagodna/ vgadzânie y ćierpliwość/ zâlecenie towâru chocia złego: ochotne przywitânie/ czâpeczká ná głowie nieprzybita *KlonWor ded* **3.*

a. Insignium władzy książęcej dynastii Przemyślidów w Czechach (1) :

*Wyrażenie: »czâpeczka Przemyśłowa« (1): Lâthâ 831. Woien Kfiâżę Czeskie vmârło/ pod Wyłzehradem pochowan wedle drugich. Ná iego mieysce wybrâli Krzełomyflâ Kfiâżę Wyłzehradfkie/ á od wladik/ to ieft od flâchty/ był koronowan czâpeczkâ Przemyśłową *BielKron* 321v.*

Synonimy: bieretek, binda, brameczka, bramka, kłobuczek, kołpaczek, mycka, rąbeczek, siatka, zawojek.

Cf [CZEPCZYK], CZEPECZEK

ZZa